

δὲν ἦτο πλέον ὁ σεβάσμιος ἱερεὺς, οὗτινος ἡ λευκόθριξ καὶ δασεῖα κόμη κυμαινομένη ἐπὶ τῶν ὤμων, πύξανε τὴν ἀνδρικήν καλλονὴν καὶ ἀνεδείκνυσεν ἔτι μᾶλλον τὸν αἰδέσιμον χαρακτήρα. Ὁ ἐφημέριός μας ἀνέλαβε τὰ ὅπλα καὶ ἐξῆλθε τοῦ ναοῦ φαιδρὸς καὶ ἀρειμάνιος, ὡσανοὶ ἐξήρχετο νικητὴς ἐκ μάχης αἱματηρᾶς.

— Θὰ συμφάγωμεν, μᾶς εἶπεν.

Ἐπροφασίσθημεν τὴν ἀναχώρησίν μας, ἐπιθυμοῦντες ν' ἀποφύγωμεν τὴν πρόσκλησιν.

— ὦ! τοῦτο δὲν σᾶς ἐμποδίζει, διότι καὶ ἐγὼ θὰ ἀνχωρήσω εἰς τὸ μοναστήριόν μου, ἀπέχον τοῦ χωρίου ὑπὲρ τὰς δύο ὥρας, ὡς ὑμεῖς θ' ἀπέλθετε εἰς Σκόδραν· καὶ λοιπὸν ἀφ' οὗ φάγωμεν καὶ πίνωμεν, ἕκαστος δύναται ν' ἀπέλθῃ ὅπου θέλει. ἔχω τόσα ἔτη νὰ συμφάγω μετὰ Ἑλλήνων, καὶ θέλετε ν' ἀφήσω τὴν περίστασιν νὰ μὲ διαφύγῃ ἄκαρπος; Ὀδοιπόροι πάντες, συντυχόντες εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, ἂς συμφάγωμεν τῆς φιλίας τὸν ἄρτον.

Παρεγενόμεθα λοιπὸν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ ἐφημέριου εἰς τὸν οἶκον τοῦ σερδάρου· τὰ παρατιθέμενα ἦσαν λιτότητος αὐστηροτάτης· μέλι, γάλα, ὦα, βούτυρος, ξηραί τινες ὁπώραι, οἶνος σκοδραῖος καὶ ἄρτος.

Ὁ οἶκος τοῦ σερδάρου, ὡς διακριτικὸν σημεῖον εἶχε προσηρτημένην εἰς τὸ ἀνώφλιον τῆς θύρας τὴν σημαίαν τῆς Ριέσκα-ναῖας· ἐσωτερικῶς ὅμως δὲν παρήλλασσε τῶν λοιπῶν κατοικιῶν τοῦ Μαυροβουνίου.

Διαρκούντος τοῦ γεύματος, ὁ ἐφημέριός μας ἐλεσχίνευσεν οὐκ ὀλίγον· ἐλάλησεν ἡμῖν ἐκτεταμένωτερον περὶ τῆς Αἰγύπτου, περὶ τῶν Γάλλων, περὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ τελευταῖον περὶ τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως τῆς Τουρκίας, ἣν δὲν ἐπαυεν ἐλσεινολογῶν, μὴ λησμονῶν ὅμως ἐν τῷ μεταξύ τὸ μείλιχον ποτήριον. Καθ' ἣν στιγμὴν δ' ἱππεύσαμεν, ἠσπάζθημεν ἀπερχόμενοι τὴν χειρὰ του, καὶ αὐτὸς ἀναλαβὼν τὸ ἱερτικὸν ἥθος του, ἠυλόγησε καὶ ὑψήθη ἡμᾶς.

Μετὰ μίαν ὥραν ὁδοπορίας, εὐρέθημεν ἐκ νέου μεταξύ τῶν ὁρέων καὶ τοῦ Μοράκκα.

Περὶ τὸ ἐσπέρας πεδιάς ἀνώμαλος καὶ ἀγανῆς ἐξεστίνετο πρὸ ἡμῶν, εἰς τὸ κέντρον τῆς ὁποίας διπύγαζε δίκην καθρέπτου ὑπὸ τὸ φέγγος τῶν τελευταίων ἀκτίνων τοῦ ἡλίου μεγάλη λίμνη· ἡ πεδιάς καὶ ἡ λίμνη τῆς Σκόδρας.

Ἐκεῖ ἐτελεύτη τὸ Μαυροβούνιον καὶ ἤρχιζεν ἡ ἀνω Ἀλβανία.

N. N.

Ο ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ.

Διήγησις ἱστορική.

(Συνέχ. ὅδε φ. λλ. 252.)

— οοο —

Ὅτε ἀνεχώρησα ἦτο Ἰούλιος, ἡμέρα Κυριακή. Ἀναβὰς ἀπὸ πρωῒας τὸν ἵππον μου, εἶδον καθ' ὁδόν

ἀνατέλλοντα τὸν ἥλιον, τὴν δρόσον τῶν δένδρων σεπομένην ὑπὸ τοῦ πνεύματος καὶ καταπίπτουσαν, καὶ ἀναπτυσσομένην βαθμηδὸν ὁλόκληρον τὴν ἐνέργειαν τῆς φύσεως. Τὴν βαθυτάτην γαλήνην μεταξὺ τῆς ὁποίας ἐκοιμῶντο πάντα, διεδέχετο δραστηριότης καὶ ἀνησυχία· τὰ φύλλα ἐκελάρυζον· ἡ Τάμεσς διεσχίζετο παταγοῦσα ὑπὸ τὰ ἀναβαίνοντα καὶ καταβαίνοντα πλοῖα, καὶ οἱ ἄνθρωποι παρεδίδοντο ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια ἔργα. Ὡραῖον τὸ θέαμα! Ἡ ἐξοχὴ τοῦ Σταφόρ, ὡραία καὶ κομψοτάτη, κεῖται παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ βασιλέως ποταμοῦ τῆς Μεγάλης Βρετανίας· ὅτε δὲ ἐρθασα εἰς αὐτὴν ὅλοι ἀνεαπαύοντο εἰσέτι· ἐπεσκέφθην τοὺς κήπους, ἀνέπνευσα χαίρων ἀέρα καθαρὸν καὶ ἀρωματικόν· τὸ Λονδῖνον, συγκρινόμενον πρὸς τὴν γλῶσιν καὶ τὰ ἄλλα καὶ τὰ μελωδοῦντα πτηνὰ, μοὶ ἐφαίνετο φυλακὴ. Ὅσοι κατοικεῖτε εἰς μεγάλας πόλεις καὶ καταθλίβεσθε ἐντὸς αὐτῶν, γνωρίζετε ὅποιον αἰσθημα ἀνέκφραστον διεγείρεται εἰς ὑμᾶς ὁπότε εὐρεθῆτε ἐκτὸς τῶν πόλεων, μεταξύ ἀνθέων καὶ γλῶσς. Ἀπορεῖτε, μεθύσκεσθε, ἐνθουσιᾶτε, λυπεῖσθε ἐκ βάθους καρδίας διὰ τὴν στέρησιν αὐτῶν. Οὕτω καὶ ἐγὼ, σταθεὶς εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ, καὶ παρατηρῶν καὶ τὸ ἐλάχιστον κύμα συντριβόμενον πρὸ τῶν ποδῶν μου, ἔλεγον· πῶς ὁ Σταφόρ, τοιαύτην ἔχων ὡραίαν ἐξοχὴν, εἰς τοιοῦτον τερπνὸν τόπον, περιουσίαν βεβαίαν, καὶ σύζυγον ἀξιέραστον, προτιμᾷ νὰ κατατρώγεται ἀπὸ τὰ σχέδια τῆς φιλοδοξίας του; Πῶς ἡ ἰδέα τῆς ἐξουσίας, ἡ ἐπιθυμία τοῦ νὰ κυβερνήσῃ, ὑπερισχύουσι καὶ αὐτῆς τῆς ἀγάπης τῶν ἐαρινῶν καὶ φυσικῶν ἀπολαύσεων; Εἶναι δυνατόν ν' ἀνταλλάσῃ τοιαύτας γλυκειάς καὶ διαρκεῖς τέρψεις πρὸς βίον πλήρη πικρίας;

Τοιαῦτα ἀνελογιζόμεν ὅτε ἡσθάνθην χεῖρα, τὴν χεῖρα τοῦ Σταφόρ, συνθλίβουσιν τὸν ὦμόν μου.

— Ἰατρέ... εἶσαι πολλὰ ὑποχρεωτικὸς καὶ σ' εὐγνωμονῶ.

— Εἰπέ με, φίλτατε Σταφόρ, τί σὲ συνέβη...

— Σιωπὴ... ἀργότερα σὲ λέγω.

Ἡ Κ. Σταφόρ, ἱσταμένη εἰς παράθυρον μᾶς περιέμενε. Διευθύνθημεν λοιπὸν πρὸς αὐτήν.

— Τί ὡραία ἐξοχὴ! εἶπεν καθ' ὁδόν.

— Ναι, ἄλλη ἔδην, ἀπεκρίθη ὁ Σταφόρ εἰρωνικῶς. Λοιπὸν ὁ λόρδος... παρετήθη ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον.

— Τὸ ἔκουσα γῆρας τὸ βράδυ.

— Καὶ ὀνομάζουσι τὴν διαδοχὴν του;

— Τὸν λόρδον Δ...

Ὁ φίλος μου δὲν ἀπεκρίθη, ἐσφάγγισε τὸ μέτωπόν του καὶ ἐράνην τεταραγμένος. Εἰσελθόντες δὲ εὐρομεν τὴν οἰκοδόποιον ὡραιότητα καὶ χαριεστάτην ὅσον καὶ τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ γάμου τῆς. Εἶχε τὴν ἀθωότητα τῆς παρθένου συντηνωμένην μετὰ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς γυναικὸς, τὴν ἐσθῆτα λευκὴν, τὴν κόμην ἀφελέστατα δεδεμένην, τὸ πρόσωπον πλήρες ἀπλότητος καὶ εὐγενείας, τὸ ἥθος σεμνὸν καὶ φυσικόν, καὶ οὐδὲν ἔφερε κόσμημα, οὐδεμίαν ἐδείκνυε προσπάθειαν ὅλα ταῦτα μὲ κατέ-

θελξαν. Τί λοιπόν, ἔλεγον κατ' ἑμαυτὸν, ζητεῖ περισσότερο ὁ ἄνθρωπος οὗτος ὅταν ἀγαπᾶται ἀπὸ τοιοῦτον ἄγγελον, ἀφοῦ μάλιστα τὴν ἀγαπᾷ καὶ αὐτός, ὅσον τοῦλάχιστον δύναται ν' ἀγαπήσῃ καρδία τικωμένη ἀπὸ φιλοδοξίαν!

Ἐνῷ ἐπρωγεύομεθα, ἐκεῖνος μὲν ἐφαίνετο ἀνήσυχος, καὶ αἱ ἀποκρίσεις του ἦσαν βραχείαι καὶ μάλλιν ἀπότομοι, ἡ δὲ σύζυγός του ἔρριπτεν ἐπ' αὐτοῦ βλέμματα τεθλιμμένα. Ἐπὶ τέλους ἐγερθεῖσα ἐστάθη εἰς τὸ παράθυρον.

— Τί λαμπρά ἡμέρα! ἀναρώνησε.

— Καὶ τί ὡραία θεά! προσέθηκα ἐγώ.

— Ἐννοῶ καὶ τῶν δύο σας τὰ σχέδια, εἶπεν ὁ Σταφόρ. Θέλετε νὰ μὲ ἀποκαταστήσετε βουλευτικὸν ἄρρω καὶ νὰ μὲ ἀποσπάσετε ἀπὸ τὴν πολιτικὴν.

— Ὑπάρχουν πολλοὶ λόγοι εἰς τὴν πολιτικὴν σου, εἶπε μειδιᾶσα ἡ Κ. Ἑμμα. Χειροτέραν μὲν δραν δὲν γνωρίζω.

— Ναί, ἀπεκρίθη ὁ Σταφόρ. Θέλεις νὰ κάμω ἱλαγεῖα ὡς ὁ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει λόρδος Ροσχόμυων.

Καὶ μὲ ἄπειρον χάριν, θὰ ἔλεγον δὲ καὶ πεποιθῆσθαι ἂν δὲν ἐγνωρίζον τὸν ἄνδρα, ἀπήγγειλέ τι ἔλεγείον. Ἀφοῦ δὲ ἐτελείωσε, τὸ εἰρωνικόν του ἦθος ἔλεγε πόσον ὀλίγον τὰ αἰσθήματά του ἦσαν σύμφωνα μὲ τὰ τοῦ ποιήματος. Ἡ σύζυγός του παρετήρει τὴν ἀντίφασιν ταύτην τὴν ὁποίαν καὶ ἐγὼ ἔδολεπον. Ἐν τούτῳ ἡ ὥρα τῆς λειτουργίας ἐφθασε, καὶ ἡ ὡραία Ἑμμα, ὑπὸ τὴν γαλήνην καὶ τὴν γλυκεῖαν φυσιογνωμίαν τῆς ὁποίας ἐφαίνετο μικρά τις θλίψις, ἀνεχώρησεν. Ἐμείναμεν δὲ οἱ δύο· ἡ περιέργειά μου, τὸ ὁμολογῶ, ἦτο μεγάλη· τί ἄρα εἶχε νὰ μ' ἐμπιστεύθῃ; καὶ διατί ἐκρυπτεν αὐτὸ ἀπὸ τὴν σύζυγόν του;

— Ἀγαπητέ μου ἱατρέ, εἶπεν ἀφοῦ περιεπλανήθημεν ὀλίγον εἰς τὸν κήπον, πρὸ πολλῶν χρόνων ἀπολαμβάνεις τὴν ἐμπιστοσύνην μου· δὲν θὰ μὲ προδώσῃς εἰς περιστάσιν σπουδαιοτάτην;

— Ἐχε πεποιθῆσθαι εἰς ἐμέ· περὶ τίνος πρόκειται;

— Θὰ λάβω τὴν ἀνάγκην σου τὴν ἐβδόμην ὥραν ἀπόψε.

— Πῶς! εἰς μονομαχίαν! σύ!

— Ἀρνεῖσαι; . . . ὄχι, εἶμαι βέβαιος! Μὴ παιδαριώδη πράγματα, ἱατρέ· ἡ κοινωνία καὶ ἡ τιμὴ μου τὸ ἀπαιτοῦν. Ὁ περίφημος χειρουργὸς Γ. . . εἰδοποιήθη· θὰ τὸν βοηθήσῃς. Ὡς φίλος μου μάλλον σὲ παρακαλῶ νὰ ἔλθῃς μαζί μου. Ἐὰν ἀποθάνω, πληροφορήσε τὴν γυναῖκά μου περὶ τῶν διατρεχόντων . . . παρηγόρησέ την, φίλε μου.

Ἐγὼ δὲ ἐσιώπων καταβληθείς. Ἐκεῖνος ὅμως ἐπανελάβε μὲ ὕψος ἀλαζονικόν τὸ ὅποιον μὲ προσέβαλε.

— Λοιπὸν ἠπτιήθην ἀναθίς εἰς σὲ τὴν ἐμπιστοσύνην μου; Κάμε ὅπως θέλεις. Ἐνθυμήσου μόνον ὅτι ἡ ὑπηρεσία αὐτὴ, λυπηρὰ βεβαίως, ἀλλ' ἀξία φίλου, εἶναι ἡ πρώτη τὴν ὁποίαν σὲ ζητῶ . . .

Ἀρνεῖσαι;

— Ὄχι . . . ὄχι . . . ἡ πρὸς σὲ ἀγάπη μου εἶναι τόσο ἐνθερμος, τὸ ἐμπροσθέν σου στάδιον εἶναι τόσο λαμπρόν, ὥστε εἶναι πολλὰ ρυσικόν καὶ νὰ λυπηθῶ καὶ νὰ τρομάξω διὰ τὴν ἀπόφασίν σου. Καὶ διὰ τὰ παιδιὰ σου . . . καὶ διὰ τὴν σύζυγόν σου . . . ἐσκέφθης;

— Ὅλα τὰ ἐσκέφθην . . . πλὴν εἶναι ἀφευκτὸν . . .

— Τί λοιπὸν τρέχει;

— Δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ προκαλέσας. Ὁ λόρδος Πόρδεν, γερουσιαστὴς ἀγένειος ἀκόμη, γελοῖος κομπορήμων, ἠθέλησε νὰ μὲ δείξῃ ψευδόμενον ἐνώπιον ὅλης τῆς γερουσίας. Ἐγὼ ὅμως ἀπεκρίθην εἰς τρόπον ὥστε τὸν κατεκεραυνοβόλησα. Τότε μ' ἐκάλεσεν εἰς μονομαχίαν· νὰ τὴν ἀρνηθῶ δὲν εἶναι δυνατόν. Μήπως νομίζεις ὅτι μὲ φαίνεται ὅτι ὑπάγω εἰς πανήγυριν; Να μὲ φανεύσῃ σφαῖρα ἐνός μωροῦ, ἀθλήτου, ἀνοήτου, χροτοπικίου, καταχρασμένου, χωρὶς ὑπόληψιν! Κανεῖς δὲν ἐννοεῖ ὅσον ἐγὼ τὴν βαρύτητα τῆς πράξεως τὴν ὁποίαν θὰ κάμω. Ὁ λόρδος Πόρδεν εἶναι ἄριστος σημαδευτής· δὲν ἐγλύτωσε ποτὲ κανεῖς ἀπὸ τὸ χέρι του.

— Τρομερὸν ὅ,τι λέγεις.

— Ἡ ἀθλία Ἑμμα! νὰ μείνῃ χήρα τόσο νῆα, καὶ νὰ χηρεύσῃ ἐξ αἰτίας ἐνός ἀνοήτου ὁ ὁποῖος ἄλλο δὲν ἠξέουρε νὰ κάμῃ παρά κακόν! . . . Καὶ τὰ ταλαίπωρά μου παιδιὰ!

Καὶ ἔκλαιε, καὶ μὲ τὴν δεξιὰν ἐπροσπάθει νὰ κρύψῃ τὰ δάκρυά του.

— Ὅταν ὑπανδρεύθην τὸ εἶπα εἰς τὴν Ἑμμαν· α ὑπανδρεύεσαι ἄνθρωπον προσδιορισμένον εἰς μακρὰ βάσανα. Τὸ στάδιόν μου, στάδιον φιλοδοξίας, εἶναι ἄκανθαι, λύπαι, θλίψεις, ἐλπίδες ἀποτυχοῦσαι, πόνοι ὀδυνηροί . . . Ἀλλοίμονον! ἡ προφητεία μου δὲν τὴν ἐτρόμαξε. Τὴν ἐδυστύχησα.

— Καὶ ἀπόψε εἶναι ἀποφασισμένον;

— Ἀναποφεύκτως. Προσμένω τὸν λόρδον Ἀλκὸκ ὡς μάρτυρά μου· διατί δὲν ἔρχεται; . . . Σὺ δὲ τί ἀπεφάσισες;

Ἐσφιγξά τὴν χειρὰ του καὶ ἐσιωπήσαμεν ἀμφοτέρω. Ὁ σφιγμός του δὲν ἦτο ἀνώμαλος καὶ τὸ εἶπον πρὸς αὐτόν.

— Τόσον καλῆτερα! ἀνέκραξε, θὰ κάμῃ ἀνδρικότερα τὸ χρέος τῆς ἡ δεξιᾶ μου. Καὶ ὅμως ὅλην τὴν νύκτα δὲν ἐκοιμήθην διορθώνων τὸν μέγαν μου λόγον, καὶ συντάττων τὴν διαθήκην μου . . . Δὲν μὲ λέγεις· ἀνέγνωσες τὸν λόγον τοῦ λόρδου Οὐίλλιαμς; Τί ἀναίδεια! Αἱ αὐταὶ φράσεις, αἱ αὐταὶ εἰκόνες, καὶ αἱ αὐταὶ λέξεις τοῦ λόγου τὸν ὁποῖον ἀπήγγειλα περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως πρὸ τριῶν ἐτῶν . . . Δὲν ἀποκρίνεσαι . . . ἔλα, ἱατρέ, θάρρος. Εἶσαι πλέον καταβεβλημένος ἀπὸ ἐμέ . . . Πούχασε, θὰ γλυτώσω.

Ἐγὼ δὲ ἀνελογιζόμεν τὸ θηριώδες τῆς μονομαχίας, ἥτις θέτει εἰς χεῖρας ἀνοήτου ἢ μωροῦ τὴν ζωὴν ἀνθρώπου ὡς τοῦ Σταφόρ. Οἱ λογισμοί μου ἦσαν ὀδυνηρότατοι. Πόσον λυπηρὰ θὰ ἦσαν τὰ ἐπακόλουθα τῆς ὑποθέσεως ταύτης! Ὅποιά μωρία

νά γείνη τις θύμα ενός ελεεινοῦ! Καὶ ὁμῶς ὁ Σταφόρ ἐξηκολούθει ὁμιλῶν ἐν ἀδιαφορίᾳ, ὅτε ταχυδρόμος πνευστιῶν καὶ κάθιδρος σταθεὶς παρὰ τὴν πύλην, ἐπέβησε καὶ ἐνεχείρισε πρὸς τινὰ τῶν ὑπηρετῶν ὑπουργικὸν ἔγγραφον. Ὁ Σταφόρ ἔσπευσε νὰ ἀνοίξῃ αὐτό, καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν μοι τὸ ἔδωκεν. Ὁ πρῶτος ὑπουργὸς προέτεινεν αὐτῷ ἐν τῶν ὑπουργείων καὶ ἐζήτει ἀμέσως ἀπάντησιν. Ἡ ἐπιστολὴ ἦτο γεγραμμένη ἐν Whitehall, καὶ ὁ ταχυδρόμος εἶχε διαταγὴν νὰ ἐπανέλθῃ ἀπὸ ρυτῆρος φέρων ἀπόκρισιν.

— Λοιπὸν μοι εἶπεν ὁ Σταφόρ, ἰδοὺ τὸ ἀληθές δυστύχημα. Ἐνῷ φθάνω εἰς τὸν σκοπὸν, ἐνῷ μὲ δίδεται ἡ ἀμοιβὴ τῶσων μόχθων, πρέπει . . . τί βάσανον! . . . ν' ἀποθάνω; Εἶδες ποτέ σου τοιοῦτόν τι, φίλε μου;

Καὶ ὡχρία καὶ ἠρυθρία ἀλληλοδιαδόχως. Ἡ ἐσωτερικὴ πάλη τοῦ ἐφαίνετο ὁλόκληρος καὶ ἐκίνει τὸν οἰκτὸν μου. Ἐνῷ δὲ ἐγύριζε καὶ ἐξανεγύριζε μεταξὺ τῶν δακτύλων τοῦ τῷ ἔγγραφον τοῦ ὑπουργοῦ, ἀριθμὸς τις μικρεμπορῶν, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, σετωρευμένος ἐντὸς πλαιορίου ἐξ ἐκείνων ἅτινα μετακομίζουσι τοὺς τοιοῦτους κατὰ Κυριακὴν εἰς τὰ περίξ τοῦ Λονδίνου καπηλεῖα, διέβη φαιδρὸς καὶ ψάλλων. Ἡ σύγκρισις τῆς χαρᾶς τῶν ἀγαθῶν ἐκείνων ἀνθρώπων τῶν ὁποίων ὁ ἀδρανὴς ναὺς δὲν ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τοῦ ἐργαστηρίου των, πρὸς τὴν ἀπελπισίαν τοῦ εὐτυχεστέρου ἀνδρός τῆς Ἀγγλίας, ἦτο τὴν ὥραν ἐκείνην ἀξιοσημείωτος. Διὸ καὶ ὁ Σταφόρ αὐτὸς ἀναφώνησε·

— Τοὺς βλέπεις τοὺς ἀνοήτους! Πῶς εὐθυμοῦν! Εὐτυχῇ κτήνη!

Καὶ τῷ ὄντι, πρὸς τί τὸ πνεῦμα, τὸ μεγαλεῖον, ἡ δύναμις, ἡ ἐπιρροή; ὁ πλούσιος ἐκεῖνος, ὁ εὐφυής, ὁ ἀγαπώμενος, ὁ φιλόδοξος, ὁ ἀπολαυτῶν τῶν δαρνῶν τὰς ὁποίας ἐπεθύμει, ἰδοὺ ὡς ὁ Προμηθεὺς ἐπὶ τοῦ βράχου, περίλυπος καὶ ἀπελπιηκός. Μετέβημεν εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ ἐκάθησεν, ἐστήριξε τοὺς ἀγκῶνας ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ κλείσας τὰς χεῖρας καὶ ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς οὐρανόν·

— Τί νὰ κάμω, ἀνέκραξε! νὰ μὴ δεχθῶ . . . νὰ καταστρέψω ὅλον τὸ μέλλον μου . . . νὰ μὴ συνάξω τοὺς καρποὺς τῶσων κόπων;

— Ζήτησε καιρὸν ἀπὸ τὸν ὑπουργόν.

— Δὲν περιμένει ποτέ.

— Γράψτε τον εἰς ποίαν περίστασιν εὐρίσκεσθαι.

— Πῶς! νὰ τὸν ζητήσω βοήθειαν! Θὰ στείλῃ εὐθὺς χωροφύλακας εἰς τὸ μέρος τῆς μονομαχίας. Τότε θὰ χαθῶ διὰ παντός. . . Ἄ! ὁ νοῦς μου κινοῦται.

— Παρκάλασέ τον νὰ σὲ δώσῃ καιρὸν ἕως τὴν ἐνάτην τῆς ἐσπέρας. . . ἕως τότε ἡμπορεῖ νὰ διορθωθῇ τὸ σφάλμα.

— Κύριε, εἶπεν εἰσελθὼν ὑπηρετής, ὁ ταχυδρόμος δὲν θέλει πλέον νὰ περιμείνῃ, λέγων ὅτι ἔχει ὁριστικὰς διαταγὰς.

— Εἰς τὸν διάβολον! ἀς περιμείνῃ, . . ὅχι, ἐν μόνον λεπτόν· ἰδοὺ ἡ ἀπόκρισις.

Καὶ κατὰ τὴν προτροπὴν μου ἀπεκρίθη ζητήσας μικρὰν ἀναβολήν. Μετ' ὀλίγον ἰδοὺ καὶ ὁ λόρδος Ἀλκὸκ, ὁ μάρτυς τοῦ Σταφόρ· ἦτο στρατιωτικὸς ἐμπειρότατος, πρὸς ὃν ἦσαν οἰκτεῖαι ἅμα δὲ καὶ εὐχάριστοι αἱ αἱματηραὶ διατκεδάσεις. Ὁ Σταφόρ παρουσίασεν ἡμᾶς πρὸς ἀλλήλους.

— Καλ' ἡμέρα, φίλε μου. Μὲ κακοσπίνεται ὅτι σὲ κάνω τοιαύτην ἐπίσκεψιν· πλὴν ἐλπίζω νὰ μὲ ἀνταποδώσῃς ὁμοίαν.

— Ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ σὲ τὴν ἀνταποδώσω.

— Εἰς τὸν μωρὸν, τὸν ἡλίθιον, τὸν αὐθάδη ἐκείνον θὰ δώσῃς καλὸν μάθημα· εἰ;

— Ἴσως δύο ἢ τρία μολύβδινα ἐπιχειρήματα τὸν καταπείσουν.

— Αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη εὐγλωττία, ἡ ὁποία ἔχει ἰσχὺν εἰς τὸν μολύβδινον ἐγκέφαλόν του.

— Εἶναι ὅλα ἔτοιμα;

— Ὅλα· ἔξ βήματα μακράν! . . . Βέβαια θὰ τὸν φονεύσῃς· τοῦλάχιστον θὰ σπάσῃς κανέν του κόκκαλον.

— Ἐξ βήματα! ἀνέκραξα· λοιπὸν εἶναι φόνος.

— Καὶ τῶν δύο μας τὰ μυελά θὰ πηγαίνουν συγχρόνως εἰς τὸ καλόν, εἶπεν ὁ Σταφόρ. Δὲν μὲ ἀρέσκει νὰ ταξιδεύω μὲ τόσῳ κακῇ συνοδίᾳ.

— Μπα! Ἴσως δὲν κτυπηθῇ οὔτε ὁ ἓνας οὔτε ὁ ἄλλος.

— Νὰ μὴ κτυπηθῶμεν τόσο κοντά!

— Βέβαια· ὅταν εἶναι τις τόσο κοντὰ τὸ χέρι τρέμει· καὶ ἀγαλμα θὰ ἡσθάνετο ἐρεθισμένα τὰ νεῦρά του.

— Φίλτατέ μου Ἀλκὸκ, λέγεις τὴν ἀλήθειαν; αὐτὰ ἀπεφάσις;

— Εἰς τὴν τιμὴν μου! Πλὴν τούτου τί σημαίνουν ἐξ ἡ ἐξήκοντα βήματα ὅταν πρόκειται περὶ ἱκανοποιήσεως;

— Εντάμωσες ἐρχόμενον ἓνα ἔριππον ταχυδρόμον; ἠρώτησεν ὁ Σταφόρ τὸν Ἀλκὸκ μετὰ τινὰ δισταγμὸν καὶ ταραχὴν.

— Ναί, ταχυδρόμον ὑπουργικόν· τὸν ἐγνώρισα. Μήπως ἔχῃς σχέσεις μὲ τὸν πρωθυπουργόν, τὸν ὁποῖον ἐκακομεταχειρίσθης τόσο πολὺ πρὸ δύο χρόνων;

— Καὶ στενοτάτας. Μὲ προσφέρει ὑπουργεῖον. Ὁ ταχυδρόμος ἐκεῖνος μ' ἔφερε τὴν πρότασιν.

— Διάβολε . . . ἐνῷ θὰ μονομαχήσῃς . . . λαμπρότατα! . . . ἡ δόξα σου, τὸ μέλλον σου! . . . Σὲ βεβαιώνω ὅτι εἰς τὸν τόπον σου, θὰ ἐγύριζαν τὰ μυελά μου. . .

— Σκληρόν, φίλτατέ μου Ἀλκὸκ.

Καὶ ἐνῷ ὁ Σταφόρ ἔγραφε τὰς τελευταίας του θελήσεις, ὁ Ἀλκὸκ περιεφέρετο ἄνω καὶ κάτω.

— Ἐάν ἦτον δυνατόν νὰ ἐνταμώσω τὸν λορδίσκον ἐκεῖνον, τὸν μωρὸν, τὸν ἀνόητον, νὰ τὸν ἀπαντήσω καθ' ὁδόν, καὶ νὰ λάβω μικρὰν ὁμιλίαν μετ' αὐτοῦ . . . θὰ εὐχαριστούμην· πλὴν εἶναι ἀδύνατον.

Ὁ δὲ Σταφόρ ἐμειδία ἀκούων τὸν μονόλογον τοῦτον. Ἐντοσούτῳ ἡ κυρία Σταφόρ ἐπανῆλθεν ἀπὸ

τὴν ἐκκλησίαν· ἡμεῖς δὲ ἠναγκάσθημεν νὰ ψευσθώμεν καὶ νὰ εἴπωμεν ὅτι εἴμεθα προσκεκλημένοι καὶ οἱ τρεῖς εἰς γεῦμα.

— Καὶ ὅμως παράδοξον, ἀπεκρίθη ἡ κυρία· τὸ ἐνδύμα καὶ τῶν τριῶν δὲν εἶναι κατάλληλον.

Καὶ τοῦτο λέγουσα περιέφερεν εἰς ὅλους μας τὸ βλέμμα. Ἡ μελαγχολικὴ ἡμῶν σοβαρότης δὲν ἦτον εὐαρμοστοτέρα πρὸς τὴν εὐθυμίαν εἰς ἣν ἐλέγομεν ὅτι θὰ παρευρεθώμεν.

— Ὡ Ἔμμα μου, εἶπεν ὁ Σταφόρ με ἥθος ἀνάγκητον, θὰ εἴμεθα ὅλοι νέοι. . . .

— Πλὴν σὺ μὲ φαίνεται ὅτι εἶσαι ὑπανδρευμένος, ὑπέλαθεν ἡ Ἔμμα.

— Ναί! πλὴν τὸ γεῦμα θὰ εἶναι γεῦμα ἀνδρῶν.

Καὶ ἠσπάσθη τὴν σύζυγόν του, καὶ δύο ὥραιότατα κοράσια τὰ ὅποια ἐλθόντα ἐκρεμάσθησαν εἰς τὸν λαιμόν του. Ἐγὼ δὲ ἀνεπόλησα τὴν κατανυκτικὴν ἐκείνην περίοδον τοῦ Εὐριπίδου, ὅπου ἡ Μηδεΐα βλέπει κλαίουσα τὸ τελευταῖον μειδίωμα τῶν τέκνων της. Ἡ βίχ τὴν ὁποίαν μεταχειρίζετο ἐπὶ τῆς καρδίας του ὁ Σταφόρ ἵνα μὴ παραδοθῇ ἡ ταραχὴ του, ἐσπάρασσε τὴν καρδίαν μου.

— Μὴν ἐπιστρέψῃς ἀργά, φίλε μου, εἶπεν ἡ κυρία.

— Ἄμα ὡς τὸ κατορθώσω εἶμαι ἐδῶ.

— Ὅχι ἀργότερα τῆς ἐνδεκάτης· ἔ;

— Ὅχι βέβαια.

Καὶ ἡ φωνὴ του ἔτρεμεν· διότι ἐὰν ἡ σύζυγός του δὲν τὸν εἶδεπεν ἐπανερχόμενον μετὰ τὴν ἐνδεκάτην, ὅλα θὰ τὰ ἐνόει. Μία δὲ τῶν μικρῶν του θυγατέρων, τρέξασα πρὸς αὐτὸν ἐνῶ ἐκάθησεν εἰς τὴν ἀμαξάν, ἐκραξε μετ' ὅλην της τὴν δύναμιν·

— Παπᾶ! νὰ σὲ περιμείνω! θὰ καθήσω μετὰ τὴν μαμάν μου ἕως οὗ ἐπιστρέψῃς.

— Ἐμπρὸς λοιπόν! ἐκραξεν ὡς κεραυνὸς πρὸς τὸν ἀμαξηλάτην· καὶ ἀποσυρθεὶς εἰς τὸ βάθος τῆς ἀμάξης ἐκλαυσε πικρῶς.

Ὁ ταλαίπωρος Σταφόρ!

Ὁ δὲ λόρδος Ἀλκὸκ παρατηρήσας καλῶς αὐτόν·

— Ἐλα δὲ, εἶπε, Σταφόρ, τί θὰ εἰπῶν οἱ φίλοι σου; Σρόγγισε γρήγορα τὰ δάκρυά σου· εἶσαι ἄνδρας.

— Διότι εἶμαι ἄνδρας κλαίω.

Ἀλλ' ἐντὸς ὀλίγου ἀνέλαβε τὴν ἀταραξίαν του.

— Δός με τὴν ἀδειαν, εἶπεν, ὁ Ἀλκὸκ νὰ σὲ δώσω μίαν συμβουλήν. Θὰ φωνάξω μόνον μίαν λέξιν πῦρ· εὐθὺς σηκώνεις τὸ πιστόλι, καὶ χωρὶς νὰ σηματοδεύσῃς, χωρὶς νὰ διατάξῃς, χωρὶς νὰ περιμείνῃς οὔτε στιγμήν, τραβᾷς· νὰ τὸ ἐνθυμήσαι καλά.

— Ναί, ναί, ἐννοῶ.

— Τὸ πᾶν κρέμαται ἀπὸ τὴν τυχύτητά σου.

— Ἡξεύρω ὅτι ὁ ἀντίπαλός μου δὲν θὰ χάσῃ οὔτε τὸ ἐλάχιστον μέρος ἐνός λεπτοῦ· τὸ ἠξεύρω.

— Ναί· ἐὰν κάμῃς τὴν ἐλάχιστην ἀργοπορίαν εἶσαι χαμένος. Μὴν σταθῇς διόλου. Ἡ σφαῖρά σου ἔμπορεῖ νὰ περάσῃ δύο δάκτυλα κοντὰ ἀπὸ τὴν

κεφαλὴν ἢ τὴν πτέρυγα τοῦ ὀρνέου ἐκείνου, τὸ ὅποιον τόσον ἐπαίρεται διὰ τὰ πτερὰ του. . . .

— Μήπως νομίζεις ὅτι εἶμαι πρωτόπειρος; Δὲν ἠξεύρεις ὅτι δὲν εἶμαι ξένος εἰς τὰς μονομαχίας, καὶ ὅτι ὁ Κ. Α. . . ἔμαθε πῶς μεταχειρίζομαι τὸ πιστόλι;

Ἐν τούτῳ ἀπηντήσαμεν τὸν χειρουργὸν Γ. . . καὶ ἐπεξεύσαμεν. Ἡ ἐσπέρα ἦτο ἐξαισία, καὶ ἡ φυσικὴ γαληνιαία, ἥτυχος, χαρίεσσα, ἐκάλει τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸ νὰ ἀπολαύσωσι τὰ κάλλη καὶ τὰς εὐεργεσίας της. Ὡμίλησα εἰς τὸν χειρουργὸν Γ. . . διὰ τοὺς φόβους καὶ τὴν λύπην μου· ἀλλ' αὐτὸς μετόνον εἰρωνικὸν καὶ βάνυστον ναύτου γεγηρακότος μεταξὺ τρικυμιῶν, ὅταν παραπονῆταί τις πρὸς αὐτόν ὅτι πάσχει εἰς τὴν θάλασσαν·

— Εἶδα πολλά, μοὶ ἀπεκρίθη.

— Νὰ χαθῇ ἄνθρωπος ὡς ὁ Σταφόρ.

— Ναί, ἀπεκρίθη, λυπηρόν· ἀλλὰ τὸ ἀνθρώπινον γένος χάνεταί, ἀνανεοῦται καὶ φθείρεται ἀδιακόπως.

— Καὶ ἡ σύζυγός σου!

— Μὴν ἀνησυχεῖς· καὶ οἱ δύο ἀγαποῦν τὴν ζωὴν των, καὶ θὰ λάβουν τὰ μέτρα των. Θὰ πυροβολήσω· δὲν θὰ ἐπιτύχουν, καὶ θὰ τελειώσῃ τὸ πρᾶγμα.

Ἐν τούτῳ ἐφθάσαμεν εἰς τὸν τόπον τῆς μονομαχίας. Ὁ λόρδος Ἀλκὸκ εἰσῆλθε πρῶτος.

— Οἱ ἀνταγωνισταί μας εἶναι ἀκριβεῖς. Βλέπεις ἐκεῖ κάτω τὸν νέον ἐκείνον ὁ ὁποῖος σείσται καὶ λιγύζεται; αὐτὸς εἶναι ὁ ἀντίπαλος. Πῶς στέκεται φουσκωμένος! Ἄνθρωπος τόσῳ ποταπὸς νὰ θέλῃ νὰ παίξῃ μετὰ τὸν θάνατον καὶ τὴν ζωὴν! Πόσον εὐχαριστοῦμαι νὰ τὸν ἰδῶ τιμωρούμενον!

Ὁ ἥλιος ἐπλησίαζε νὰ δύσῃ· εἰκὼν θλιβερά, τὴν ὁποίαν ἐξέλαβον ὡς ἀπαίσια εἰκονίζουσιν διὰ τὸν φίλον μου. Ὁ Σταφόρ ἔλαβε κατὰ μέρος τὸν λόρδον Ἀλκὸκ, καὶ ἀποκομίσας τὸ ἐνδύματόν του, ἀνέσυρε χρυσὴν ταμβακοθήκην εἰπών·

— Θέλω νὰ εὐκολύνω τὰ πάντα εἰς τὸν μωρὸν ἐκείνον.

— Τρέλα! ἀπεκρίθη ὁ λόρδος Ἀλκὸκ.

Καὶ ἐνταῦθα μὲν ἵσταται ὁρθός, ἀτάραχος, σοβαρός, σκεπτικὸς ὁ Σταφόρ, ὁ ῥήτωρ, ὁ πολιτικὸς ἀνὴρ, ὁ ἀγγινούστατος καὶ ἐνεργητικώτατος· ἐκεῖ δὲ ὁ νέος λόρδος, κόπτεται ἀναλγήτως μετὰ τὴν ῥάβδον του τὰς κεφαλὰς τῶν ἀκκινθῶν καὶ τῶν μηκώνων. περίεργος ἢ ἀντίθεσις! Μειδίωμα περιφρονήσεως ἐπλανᾶτο εἰς τὸ κάτω χεῖλος τοῦ πρώτου, ἐνῶ ὁ ἐχθρὸς του, προσποιούμενος ἀδιαφορίαν, ἐφαίνετο ὡς δειλὸς ζητῶν νὰ δείξῃ γενναιότητα. Τὴν ὥραν αὐτὴν καθ' ἣν ἔμελλε νὰ κινδυνεύσῃ ἡ ζωὴ του, ἠσχολεῖτο εἰς τὸ νὰ νὰ καταστρέψῃ ἀκκινθὰν εὐρισκομένην πρὸ αὐτοῦ.

— Τί παιδί! μετ' εἶπε κατ' ἰδίαν ὁ Σταφόρ.

Ἐν τούτῳ ἐμετρήθη ἡ ἀπόστασις, καὶ οἱ δύο ἀντίπαλοι ἐστάθησαν τόσῳ πλησίον, ὥστε φρίττοντες ἐβλέπομεν αὐτούς.

— Πῦρ! ἀνέκραξεν ὁ Ἀλκὸκ.

Καί εὐθὺς ἀκούεται κρότος πυροβόλου, τοῦ πυροβόλου τοῦ νέου λόρδου. Ἡ σφαῖρα ἐσύριξε παρά τὸ ὠτίον τοῦ Σταφόρ, ὅστις οὔτε ἔσπασε τὴν χεῖρά του· ἀλλ' ἀτενίσας καλῶς τὸν ἀντίπαλόν του, ἐπυροβόλησεν εἰς τὸν ἀέρα εἰπών·

— Δὲν ἀξίζεις ἄλλως.

Ἀλλ' ὁ νέος λόρδος ὡς ἐμμανὴς ἀνέκραξε·

— Τοῦτο εἶναι ἱκανοποίησις; ἀπαιτῶ νὰ ἐξα-
ναρχίσωμεν . . . καὶ ἀμέσως.

Ἡμεῖς δὲ διαμαρτυρήθημεν κατὰ τῆς νέας μονο-
μαχίας· εἰς μάτην ὅμως διότι καὶ οἱ δύο ἐπέμεινον.

— Μὴ διστάζεις πλέον, Σταφόρ, εἶπε κατ' ἰ-
δίαν ὁ Ἀλκὼκ πρὸς αὐτόν.

— Ὁχι, ὅχι. Ὁ ἀνόητος ζητεῖ τὸν θάνατον, καὶ
θὰ τὸν εὕρῃ.

Οἱ μάρτυρες ἐγέμισαν ἐκ νέου τὰ ὄπλα, καὶ οἱ
ἀντίπαλοι, κάτωχροι ὑπὸ μανίας, ἐστάθην εἰς
τὸ αὐτὸ μέρος. Καὶ οἱ δύο ἐπυροβόλησαν συγ-
χρόνως, καὶ οἱ δύο ἔπεσαν. Ἐδραμόν πρὸς τὸν Στα-
φόρ· ὁ ἀνταγωνιστὴς του ἦτο ὅλος καθημαχμένος,
διότι ἡ σφαῖρα τοῦ ἐναντίου εἶχε συντρίψει τὴν σια-
γόνα του. Ὁ λόρδος Ἀλκὼκ ἐσφόγγιζε μὲ τὸ μαν-
δύλιόν του τὸ αἷμα τοῦ Σταφόρ ῥέον ἀπὸ πληγὴν
μεγάλην, γενομένην εἰς τὴν δεξιάν πλευράν του.
Καὶ τὸν μὲν νέον λόρδον μετέφεραν ἀμέσως, ὁ δὲ
Σταφόρ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἰδὼν με.

— Ἰατρὲ μου, εἶπε . . . τὴν γυναῖκά μου . . .
ἐνθυμήσου . . .

Ἀλλὰ δὲν εἶχε δύναμιν νὰ ἐξακολουθήσῃ. Παρε-
στάθην εἰς τὴν πρώτην θεραπείαν, καὶ μετὰ ταῦτα
ἀναβὰς τὸν ἵππον τοῦ χειρουργοῦ Γ. . . ἔτρεξα
πρὸς τὴν Κ. Σταφόρ. Τὴν ὥραν ἐκείνην ἔπινε κα-
φέν. Ἀπορήσασα δὲ διὰ τὴν ἀπροσδόκητον παρου-
σίαν μου, ἐσηκώθη, παρετήρησε σιωπῶσα τὸ τετα-
ραγμένον ἦθός μου, καὶ ὡς ἂν ἐμάντευσε τὰ συμ-
βάντα ἔπεσεν ἀναίσθητος εἰς τὰς ἀγκάλας μου.
Πολλὴν ὥραν ἔμεινεν εἰς τὴν κατάστασιν ἐκείνην·
ὅτε δὲ ἀνέβλεψε, διηγῆθην πρὸς αὐτὴν ὅσον ἦτο
δυνατὸν μὲ μετριοτήτα τὰ τῆς μονομαχίας· αὐτὴ
δὲ μὲ ἤκουε χωρὶς καὶ νὰ συνοφρυωθῇ. Ἐν τσοπού-
τῳ ἔφεραν τὸν Σταφόρ, ἀλλ' ἡ σύζυγός του δὲν ἐζή-
τησεν οὔτε νὰ τὸν ἴδῃ. Εἰδὸς τι ἀπαθείας καὶ ἀ-
νάσθησιν τὴν εἶχε κατακυριεύσει.

Ὁ χειρουργὸς ἐξήγαγε τὴν σφαῖραν, ἥτις εἶχε
μὲν βλάψει τὴν τετάρτην καὶ πέμπτην πλευράν,
δὲν εἶχεν ὅμως φθάσει μέχρι τοῦ πνεύμονος. Τὸ
τραῦμα δὲν ἦτο θανατηφόρον. Ὁ ἀντίπαλος ὅμως
ἔτυχε, κατὰ τὴν γλῶσσαν τῶν μονομάχων, ἐντελοῦς
ἱκανοποίησεως· διότι κλεισθέντος τοῦ στόματός του,
ὁπῆρξεν ἀδύνατον νὰ φάγῃ ἢ νὰ καταπίῃ ἰατρικόν,
καὶ οὕτω ἀπέθανε θάνατον οἰκτρὸν. Ὁποῖον θέαμα
παρίστα ἢ πρὸ μικροῦ τσοπούτῳ εἰρηνικὴ ἐκείνη οἰ-
κία! Ἡ Κ. Σταφόρ ἦτο πάντοτε βεθυθισμένη εἰς τὴν
νάρκην ἐκείνην εἰς ἣν εἶχεν ὑποπέσει κατ' ἀρχάς.
Εἰς μάτην δὲ ἠγωνιζόμεν μεταχειριζόμενος πάντα
τρόπον νὰ τὴν φέρω εἰς ἑαυτήν. Μίαν τῶν ἡμερῶν
παρατηρήσασα τὸν λόρδον Ἀλκὼκ εἰς τὸν κῆπον,
ἀνεπήδησεν εἰς τὸ ἀνάκλιτρον ἐπ' οὗ ἀνεπαύετο,

καὶ ἀνεκάγχασε κάγχασμα τρομερόν. Ἐδῶκα ἀμέ-
σως αὐτῇ μικράν τινα δόσιν λαυδάνεου τὸ ὅποιον
τὴν καθυσύχασεν. Ἐπέρασα τὴν νύκτα εἰς τὴν λαμ-
πρὰν ἐκείνην ἐξοχὴν, τῆς ὁποίας εἶχον θαυμάσει
τὴν γαλήνην καὶ τὴν ὠραιότητα. Ὁ δὲ Σταφόρ μό-
λις κατώρθωσε νὰ ὁμιλήσῃ, καὶ πρῶτος· ἐπρόφερε
τὰς λέξεις ταύτας· ὑπουργεῖον! ὑπουργεῖον! Ἐσπαύ-
σαμεν δὲ νὰ τῷ ἐπιτάξωμεν σιωπὴν. Ἡ φιλοδοξία!
μανία! χίμικραι! Εἶχεν ὅλα τὰ πλεονεκτήματα
ὅσα δύναται τις νὰ ἐπιθυμήσῃ εἰς τὸν κόσμον τοῦ-
τον· εἰς τὸ εὐρὺ ἐκαῖνο μέτωπον ἐκυκλοφόρουν ὅ-
λαι αἱ μεγάλαι ιδέαι ὅσας δύναται νὰ συλλάβῃ νοῦς
ἰσχυρός. Ὁ ὀφθαλμὸς του ἐσπινθηροβόλει πνεῦμα,
ζωὴν, ἀγαθότητα· ὅλα ταῦτα ἴσως ἀπολεσθῶσι διὰ
παντός, γινόμενα θῦμα φιλοδοξίας καὶ κοινωνικῆς
εὐπρεπείας! Ἡθέλησε νὰ κυριεύσῃ τῶν ὁμοίων του·
ἠθέλησεν, ὡς πρέπει εἰς ἄνδρα καλῶς ἀνατετραμμέ-
νον, ν' ἀντικρούσῃ τὴν ὕβριν ἑνὸς μωροῦ· καὶ ὁ
μωρὸς οὗτος, δι' ὀλίγης κόνεως σωρευθείσης ἐντὸς
σωλήνος, ἔφερε τὸν διακεκριμένον τοῦτον ἄνθρωπον
εἰς τὸ χεῖλος τοῦ τάφου. Μονομαχία! κηλὶς ἀτιμίας
στιγματίζουσα τὸν νεώτερον πολιτισμόν! Ἔθος αἰ-
σχρὸν! Ἡλιθιότης ἀκατονόμαστος ποιούσα ὑποχεί-
ριον τοῦ ἐλαττώματος καὶ τῆς ἀνοησίας τὸν νοῦν,
τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν δικαιοσύνην! Μωρία καὶ μὴ
ἀποδεικνύουσα μήτε γενναιότητα, ἔχουσα μόνον ση-
μασίαν τινα κατὰ τοὺς ἐνθεομανεῖς κειροὺς τοῦ με-
σαιῶνος, ὅτε ἐθεωρεῖτο ὡς θεία ἀπόφασις.

Τὴν ἐπισύσαν μὲ ἐξύπνισαν φωναὶ μεταπρατῶν,
αἱ φωναὶ αὗται· Ἰδοὺ ἡ λεπτομερὴς διήγησις τῆς
μονομαχίας τοῦ Κ. Σταφόρ καὶ τοῦ λόρδου Πόρ-
δερ, ὁμοῦ μὲ τὸν λόγον τὸν ὅποιον ὁ Κ. Σταφόρ
ἀπήγγειλε πρὶν ἀποθάνῃ, καὶ τὴν διαμαρτυρή-
σιν του κατὰ τῶν συκοφαντιῶν τοῦ ὑπουργείου.
Ἰδοὺ, ἀντὶ μιᾶς δεκάρας. Καὶ ἀγοράσας τὴν ὥ-
ραίαν αὐτὴν ἱστορικὴν ἐκθεσιν, ἀνέγνω μετὰ τῶν
ἄλλων ὅτι οἱ δύο ἀντίπαλοι ἐξάκις ἐπανέλαβον τὴν
μονομαχίαν, ὅτι ἡ παρτίτις αὐτῶν εἶχε τελειώσει,
καὶ ὅτι ἐμονομάχησαν ἐπὶ τέλους δι' ἐγχειριδίων.
Αἱ ἐφημερίδες ὅμως περιέγραψαν ἀκριβέστερον τὴν
μονομαχίαν· μία δὲ αὐτῶν, ὑπουργικὴ, ἔγραψε ταῦ-
τα· αἱ Εἰδήσεις νεώταται· τὸ ὑπουργεῖον τῶν . . .
ἐδόθη πρὸς τὸν λόρδον Οὐίλλιαμ· τὸ εἶχε ζητήσει
ὁ λόρδος Σταφόρ, ἀλλὰ δὲν τὸ ἐπέτυχεν. »

Ἐμίλησα περὶ τούτου τὸν λόρδον Ἀλκὼκ, ὅστις
εἶχε τινα γνωριμίαν μὲ τὸν πρῶτον ὑπουργόν· με-
ταβὰς δὲ εἰς τὴν οἰκίαν τούτου διηγῆθην τοὺς λό-
γους δι' οὓς εἶχε ζητήσει προθεσμίαν ὁ Σταφόρ.

— Δὲν ἦτον δυνατόν νὰ περιμείνωμεν, ἀπεκρίθη
ὁ ὑπουργός· τιμῶ τὸν Κ. Σταφόρ· εἶναι ἄνθρωπος
ἱκανώτατος ἀλλ' ὅπωςδὴποτε ὁ διορισμὸς ἔγινε,
καὶ δὲν ἀλλάζει.

Ἡ περίστασις αὕτη, ὡς ἐννοεῖ εὐκόλως ὁ ἀνα-
γνώστης, δὲν συνετέλεσεν εἰς τὴν ταχύτεραν ἀνάρ-
ρωσιν τοῦ φίλου μου. Ἐπρεπε ν' ἀκούῃ τις τὴν Κ.
Σταφόρ διαρρήγνυσαν τὰ ἱμάτιά της κατὰ τῆς
φιλοδοξίας ἥτις κατέστρεψε τὴν εὐδαιμονίαν της,

ἵνα θαυμάσῃ τὴν γυναικείαν τῆς εὐγλωττίαν καταρρωμένην τὴν πολιτικὴν.

— Ἄ! ἰατρὲ, μὲ ἔλεγε, διὰ τί μὲ ἠπάτησες; Δὲν ἐνθυμήθης κἂν τὰ παιδία μου; εἶχα πάντοτε τὴν ιδέαν ὅτι ὁ σύζυγός μου θ' ἀποφεύγῃ τὰς ἀπρεπεῖς καὶ γελοίας αὐτὰς μωρίας, εἰς τὰς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος δίδει τὸ ὠραῖον ὄνομα τῆς τιμῆς· τὸν παρέσυρεν ὁμῶς ἡ πολιτικὴ του φιλοδοξία· αὐτὴ τὸν ἔφερεν εἰς τὴν μονομαχίαν. Πόσον τὴν μισῶ, τὴν πολιτικὴν! ὅταν σὲ κυριεύσῃ ἡ ἀγάπη τῆς ἐξουσίας δὲν εἶσαι πλέον οὔτε πατήρ, οὔτε σύζυγος, οὔτε υἱός, οὔτε ἀδελφός. Ἐχασα τὴν εὐτυχίαν μου διὰ παντός. Ἄς ἦτον δυνατὸν νὰ τὸν περιορίσω εἰς τὰς οἰκιακὰς ἀπολαύσεις, εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον, καὶ μὲ ὅλην μου τὴν καρδίαν θὰ κατεδικαζόμην εἰς τὸ νὰ ἐργάζωμαι, νὰ πάσχω, νὰ ἐξορισθῶ εἰς τὴν ἐρημίαν· ὅλα θὰ τὰ ἔκαμνα. Τὴν ἡμέραν περὶ ταραγμένος, τὴν νύκτα ὅλην ἐργάζεται. Δὲν τὸν βλέπω σχεδὸν πλέον, καὶ ὅταν τὸν βλέπω ἔχει τόσας φροντίδας, εἶναι τόσον τεταραγμένος. . . . Ναί, λυποῦμαι ὅταν τὸν βλέπω νὰ . . . φοβοῦμαι μὴν τρελαθῇ. . . τὸ φοβοῦμαι.

— Μὴν τὸ λέγετε, κυρία!

— Ἰατρὲ, ἤξεύρω τί λέγω· γνωρίζω τὴν θέρμην τῆς φαντασίας του, τὴν ὁρμὴν τῶν ιδεῶν του.

Τὴν ὥραν ἐκείνην ἐλθὼν ὑπρέτης εἶπε πρὸς τὴν Κ. Σταφόρ·

— Μὲ συγχωρεῖτε, κυρία, ἀλλὰ δὲν ἤξεύρω τί νὰ κάμω. Ὁ αὐθέντης παραλογίζεται. Θέλει ἀφεύκτως ν' ἀφήσω νὰ ἐμβῇ εἰς τὸν κοιτῶνά του ὁ πρῶτος ὑπουργός, πιστεύων ὅτι ἡ ἐξοχότης του ἦλθε νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ. Δὲν ἔμπορῶ νὰ τὸν πείσω ὅτι δὲν ἦλθε.

— Τί λέγεις, ἰατρέ; ἀνεφώνησεν ἑντρομος ἡ Κ. Σταφόρ.

— Τίποτε· ιδεαὶ ἀσθενοῦς. Ὑπάγω νὰ τὸν ἰδῶ.

Εἶδα καὶ ἔπαθα ἕως οὗ τὸν καθησυχάσω. Ἐστέκετο ὀρθὸς εἰς τὴν κλίνην του, τοὺς ὀφθαλμούς ἔχων φλογεροῦς, τὸ ἦθος ἄγριον καὶ ἔκραζεν·

— Ἰατρὲ, ἰατρὲ! θέλω νὰ ἀφήσουν νὰ ἔλθῃ ὁ ὑπουργός . . . Πρέπει νὰ ὁμιλήσω τὴν ἐξοχότητά του· πρέπει ἀφεύκτως.

— Φίλτατέ μου Σταφόρ, ἀνεχώρησεν· ἄφησε μόνον τὸ ὄνομά του εἰπὼν ὅτι θὰ ἔλθῃ αὐριον.

— Πολὺ καλὰ . . . εὐγενὴς ἄνθρωπος. Καταχαίρω. . . Πλὴν ἰδοὺ ἐπιστρέφει . . . τὸν ἀκούω. . . Γεώργιε, Γεώργιε! ἄς ἐμβῇ ἡ ἐξοχότης του. . . Πῶς θέλετε νὰ μὴν δεχθῶ τὸν ἀρχηγὸν τοῦ ὑπουργείου . . . καὶ νὰ τὸ ἰδοῦν οἱ ἄλλοι. . . οἱ λειποτάκται. . . οἱ ραδιοῦργοι. . . οἱ . . .

Ἐπρόφερε δὲ τὰς λέξεις ταύτας σχεδὸν κοιμώμενος, καὶ τὰς ἐπὶ πάλιν ἀκούσας. Μετὰ ταῦτα κατέπεσε καταβεβλημένος καὶ παρεδόθη εἰς τὸν ὕπνον. Ἰδρῶς γενικὸς κατέβρεξε τὸ σῶμά του, καὶ μετὰ τινὰς ἡμέρας ἡ κατάστασις του ἐβελτιώθη. Τῇ ἐπέτρειψα δὲ ν' ἀναγινώσκῃ ἐφημερίδας, καὶ νὰ δέχεται τοὺς φίλους του, ἔχων τὴν βεβαιότητα ὅτι ἡ περίεργος αὐτῇ θεραπεία, ἐρεθίζουσα τὰς δια-

νητικὰς του δυνάμεις καὶ τὸ ζωηρότερον τῶν παθῶν του, θὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ἀνάρρωσιν αὐτοῦ· ἂν καὶ αἱ μὲν ἐφημερίδες δὲν ἔγραφον πολλὰ εὐνοϊκῶς ὑπὲρ αὐτοῦ, μετὰξὺ δὲ τῶν φίλων του εἶχε καὶ ἀντιζήλους, δηλαδὴ ἐχθροὺς τοὺς ὁποίους ἐμίσει ὑπὲρ πάντα ἄλλον.

(Ἔπεται τὸ τέλος.)

ΠΥΓΜΑΧΙΑ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ.

—ooo—

Καὶ τοι ὁ ἀγγλικὸς νόμος ἀπαγορεύει τὴν πυγμαχίαν, ἀκαταπαύστως ὁμῶς γίνονται τοιαῦται, διότι τὸ κοινὸν πνεῦμα, ἰσχυρότερον κατὰ τοῦτο καὶ τοῦ νόμου, δὲν ὑποτάσσεται εἰς αὐτόν. Ἐπειδὴ δὲ οὔτε ἡ δικαιοσύνη οὔτε ἡ ἀστυνομία δὲν ἔχουσι τὴν ἀδειαν ἐν Ἀγγλίᾳ νὰ καταδιώκωσιν αὐταπαγγέλτως τὸ ἐγκλήμα, ἄνευ ῥήτης ἐγκλήσεως ὑπογεγραμμένης ὑπὸ ἐντίμων πολιτῶν, αἱ ἐφημερίδες συνεχῶς ἀναγγέλλουσι ὅτι τὴν δεῖνα ὥραν εἰς τὴν δεῖνα θέσιν θέλουσι μονομαχήσει δύο πυγμάχοι. Σημειωτέον δὲ ὅτι ποτὲ ἐγκλησις δὲν παρουσιάσθη ὑπ' οὐδενός.

Ἡ πυγμαχία διδάσκεται ἐν Ἀγγλίᾳ ὅπως ἀλλαχοῦ ἡ ξιφομαχία, καὶ ἔχει τοὺς κανόνας αὐτῆς, τοὺς ὁποίους οἱ πυγμάχοι δὲν παραβαίνουσιν. Ἡ μεγάλη τέχνη τοῦ πυγμάχου συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἐκτίθεται ὅσον ἐνεστὶν ὀλιγώτερον, καὶ νὰ καταφέρῃ γρόνθους δεξιὰ καὶ ἀριστερά, εἰς τὸ πρόσωπον καὶ μάλιστα εἰς τὸ στήθος τοῦ ἀντιπάλου. Μάχονται δὲ γυμνοὶ μέχρις ὁσφύος.

Εἰς τῶν κανόνων, διατηρούμενος μετὰ πολλῆς αὐστηρότητος, εἶναι καὶ τὸ νὰ μὴ γρονθοκοπῇται ὁ πεσὼν ἀντίπαλος μέχρις οὗ ἀνεγερθῇ.

Οἱ πυγμάχοι, ἵνα τηρῶσι καλὰς τὰς δυνάμεις αὐτῶν, τρώγουσι κρέας ἐφ' ἡμέραν ἐκ τῶν ἐκλεκτοτέρων, καὶ προσπαθοῦσι νὰ ᾔναι παχεῖς, ἀνθηροί, κόκκινοι καὶ ῥωμαλέοι. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι κατὰ τὴν ἀγγλικὴν συνήθειαν ἀπείρα στοιχήματα κερδαίνονται καὶ χάνονται κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πυγμαχίας, ἣν παριστῶσιν αἱ δύο ἐπόμεναι εἰκόνες.